

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject: *Kontrakt- og selvsjønnell* .....

kode:

Course code: *U.S.0.2*

Eksaminand nr.:

Examinee no.: *37* .....

Dato og år:

Date and year: *23.05 2008* .....

Ark. nr.

sheet no. *1* .....

av

out of *7* .....

i alt

total no.

1) Ved tolking av avtale, er det naturlig å begynne med å avgjøre om gyldig avtale faktisk er sluttet. Det avgjøres etter regelen om tilbud og aksept. Man spør om det er fremsatt et tilbud, som avtaleparten har akseptert, har vi slått tilbud og aksept foreligger gyldig avtale. Viktige resonansjoner her er at om avtalen inneholder ikke stemmer overens med tilbudet, anses det som avslag med nytt tilbud etter Avtaleloven § 6. Dette må den som først fremsatte tilbud akseptere for at avtale skal være sluttet. En annen begrensning er at det ikke må være enighet om 100% av avtalen, men det kreves som minimum enighet om avtalens hovedinnhold, slik som f. eks pris og hva til være.

Formålet med avtaletolking er å finne ut hva partene mente i avtalen. For å finne ut dette kan man bruke tolkingprinsipper, som f. eks viljesteorien som går ut på å finne hva partene subjektivt mente. Dette og andre prinsipper er av noe filosofisk art, men er likevel et grunnlag for avtaletolking. Vi har også tolkingregler, som f. eks at om partene er enige om noe i en omhvitet avtale, så tolker man ikke det. Til slutt kan vi tolkingreglene bestemmer på den måten hvordan tolkingsskritt/momentene virker på tolkingen.

Når man skal tolke avtalen, er det en rekke momenter man kan se på, for å finne ut hva partene må ha ment. Som nevnt over, tolkes som hovedregel ikke det partene er enige om, så lenge den forståelsen

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject: *Kontrakt- og selvsakerrett*

kode:

Course code: *JU5102*

Eksaminand nr.:

Examinee no.: *37*

Dato og år:

Date and year: *23.05 2008*

Ark. nr.

sheet no.

av

out of

i alt

total no.

harmoniserer med resten av kontrakten. Det er naturlig å begynne med å spørre hva som er formålet med avtalen. Slik kan f. eks. faguttrykk vanlig i en eller begge partenes bransje, og også bullymer, klargjøre hva et ord, begrep eller formulering innebærer. Dette kan falle inn under metoden med å tolke avtalen kontekstuell, i sammenheng. To skogbrukere i avtale om skog vil ha en ganske annen kontekst for avtalen enn en skoforhandler og en skoinportør. Noe som er svært viktig ved tolking, er å finne ut hva partene sa og gjorde under ~~kontrakt~~ avtaleforhandling og slutning. Et det sagt noe som klarlegger avtalen? Er det skrevet over, eller føyd til noe for hånd, er det et moment som taler for at den endrede forståelsen skal legges til grunn. Kontraktens overskrift kan bidra til å gjøre en tolking mer nærliggende enn en annen, men vilkåret vil som regel gå foran overskrift, omhent som *Lex Specialis* ved lovtolking. Spesielt ved kjøp er det naturlig å se på prisen. Skides det om hva man legger i "velholdt bil", vil det klarlegges endel om prisen er 15.000 kr, som gjør at forventninger må skrues ned. Det vil også være naturlig å se hvordan partene har innrettet seg eller avtalen. Har den ene parten innrettet seg eller sin forståelse av avtalen, og den andre parten har latt dette foregå, kan det være et moment for at parten som innrettet seg sin forståelse skal legges til grunn ved tolkingen. Man må også være forsiktig med å tolke mot den som har investert i helt til avtalen, dersom

Eksamen i emne/fag: Kontrakt- og selskapsrett Kode: JUS162
Examination in subject: ..... Course code: .....

Eksaminand nr.: 37
Examinee no.: .....

Dato og år: 23.05 2008 Ark. nr. 3 av 7 i alt
Date and year: ..... sheet no. .... out of ..... total no.

investeringenes verdi vil bortfalle ved annen forklaring. På den andre siden kan det være grunn til å holde mot den som etter forholdene burde utlåt seg hydeligere, enten pga. fapsrisiko som her, eller pga. spesiell kyndighet på fagfeltet eller avtaler generelt. Vitner kan også bidra til å belyse mange av momentene nevnt over. Det kan også være aktuelt å holde vilkårene i instruksene for at den skal harmonere med resten av kontrakten.

Sist, men langt fra minst, kommer bakgrunnslov. Om noe i avtalen reguleres av preskriptiv (ufriwillig) lov, går dette foran avtale og forståelse som strider mot loven. Er bakgrunnsloven derimot deklarativ (ufriwillig), vil avtalen gå foran loven. Lov vil også utfylle avtalen på de områder som ikke reguleres i avtalen. Urimelige vilkår kan også endres eller tilsidesettes etter general klausulen i avtalsloven § 36.

Etter å ha vurdert alt dette, ber forklaringen ut i en konkret vurdering av sakens momenter, med forklaringssprinsippene i bakhodet og forklaringreglene som grunnlag.

2) Sammenligning av selskapsdeltakeres gjeldsansvar i ansvarlig selskap (ANS, DA) og aksjeselskaper (AS/ASA).

Først vil jeg redegjøre for gjeldsansvaret i de ulike selskapsformene. I ansvarlig selskap, ANS, hefter selskapsdeltakerne ubegrenset og solidarisk. Det betyr at, etter at kreditor har forsøkt å dekke gjelden hos selskapet, kan kreve hele den resterende gjelden, av en enkelt deltaker. Han vil da prøve å finne den deltakeren med best økonomi. Denne deltakeren kan da søke å få inn de andre deltakerenes penger for ~~no~~ ved regress, slik at han ikke blir sittende med hele regningen. Det er nemlig slik i ansvarlige selskaper at ~~no~~ deltakerne hefter for selskapet med sine private formuer. En annen form for ansvarlig selskap er ansvarlig selskap med delt ansvar. Er det f. eks. tre deltakere, kan de ha avtalt å hefte for 1/3 av gjelden hver. Dette hjelper jo litt på gjeldsansvaret, men det er kun en forholds-
messig begrensning, ikke betyngsmessig begrensning. Dermed kan gjeldskravet likevel bli svært høyt.

I aksjeselskaper er det ikke så stort ansvar. Her hefter deltakerne indirekte og begrenset. Det betyr at de hefter overfor selskapet med sitt aksjeinn-
skudd, mens selskapet igjen hefter ^{over} for kreditor. Heftelsen er altså begrenset til beløpet man har kjøpt aksjer for. Riktignok kan tilleggsansvar oppstå, f. eks. ved at man personlig har lånt penger for å betale inn-
skuddet (100.000 for AS, 100.000.0 for ASA), og for styre-
medlem, daglig leder kan man få erstatningskrav mot

seg pga. grov uforstand og overhødelse av lov (i denne sammenheng er styremedlem, daglig leder ansvarlig for å passe ikerendelet).

Som vi ser, er det stor forskjell i gjelds ansvaret mellom disse to hovedtypene selskaper. Men i praksis kan rettignob forskjellen bli en helt annen. Om man låner 100.000 kr og starter et AS som går ekshemt dårlig, kan man sitte der med 100.000 i gjeld. I det ansvarlige selskapet slipper man kanskje unna gjelden fordi selskapet går bra, eller eksempelvis 100.000 i gjeld her gir 25.000 på hver pga ansvar delt likt mellom fire deltakere. Og når man personlig lånt penger til et AS, kan man ~~forstå~~ si at man hefter personlig, men med beløpsgrense f.eks 100.000 (begrenset av lånets størrelse og hvor mye man får igjen av selskapet).

Det finnes gode grunner for disse forskjellene. Skal man drive på mindre basis, ~~og~~ sammen med noen man stole på, og helst med liten risiko, vil nok ansvarlig selskap være en hensiktsmessig selskapsform siden et hovedinnbud på 100.000 kr som i AS gjerne vil være vanskelig å reise, og også kanskje i dårlig forhold til virksomheten som skal drives. Det kan også tenkes at i mindre skala, vil et ansvarlig selskap drives både forsvarlig og effektivt, siden deltakerne vet de vil ende opp med å betale, om selskapet går dårlig.

Et aksjeselskap passer bedre ved store drift,

Eksamen i emne/fag: *Kontrakt- og selskapsrett* kode: *JUS102*
Examination in subject: ..... Course code: .....

Eksaminand nr.: *37*
Examinee no.: .....

Dato og år: *23.05 2009* Ark. nr. *6* av *7* i alt
Date and year: ..... sheet no. .... out of ..... total no.

store risiko og store krav til kapital. Den begrensede ansvarformen, gjør selskaper mye lavere for å investere. Spesielt i store selskaper, vil det være en stor børs eier, og en mye mindre børs selskaper. Som nevnt over, risikerer man som hovedregel ikke mer enn det man kjøper aksjer for. Derfor lettere å få med investorer og reise kapital, som gjør selskapet mer levedyktig. Til slutt er denne tilrettelegde selskapsformen bra for samfunnsøkonomien, fordi det gir næringslivet bedre vilkår. En part som jeg kan risikere å lide under denne ansvarformen, er kreditor. Han er i noen grad beskyttet gjennom lovgivningen, som sikrer at aksjeinnstudd har reell verdi, samt at ~~han~~ det er kapital som er bundet i selskapet. Selskapet har også ansvar for å ha kapital som står i et visst forhold til risikoenheten.

Eksamen i emne/fag: Kontrahets- og selvsjansrett kode: JUS102
Examination in subject: ..... Course code: .....

Eksaminand nr.: 37
Examinee no.: .....

Dato og år: 23.08 2008 Ark. nr. 7 av 7 i alt
Date and year: ..... sheet no. .... out of ..... total no.

3) Hovedspørsmålet er om Marles brev var satt fram for sent. For å avgjøre dette må jeg først avgjøre om dette er et salg mellom to forbrukere, eller mellom næringsdrivende og forbruker, siden PC'en først ble kjøpt av et enkeltmannsforetak. Svaret må bli at siden Magda arvet PC'en og solgte den i eget navn, så blir dette et salg mellom to privatpersoner (forutsetter at det ble gjort i Magdas navn, siden skatten ikke sier det helt klart). Dermed ankom Marte i den tro at hun kjøpte skulle kjøpe av Magda (med hjelp fra Lisa), så om skilt eller mannlige enkeltmannsforetak fortsatt hang ope, ville ikke Marte ha grunnlag for å tro at det ble solgt PC fra enkeltmannsforetak, der drivaen og dermed foretaket var død. Basert på dette må det være klart at vi har å gjøre med et kjøp mellom to privatpersoner som ikke handler i næring. Dermed blir fristen for å framsette brev regulert av kjøpsloven (1988 nr. 27). Etter byl. § 32 (2) må kjøperen reklamere "innen to år etter den dag de har overtok tingen". I dette tilfellet satte Marte fram brevet mer enn 2 år etter kjøpet (16.01.03 → 20.01.05). Jeg har derfor kommet til at Marte satte brevet fram for sent og dermed ikke kan kreve noe av Magda.